

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc după tariful
Administrației ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Monumente:

„An. 780 Lei
„An. 390 Lei
„An. 195 Lei

Leii ex.

JIAR POLITIC NATIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Alegerile și minoritățile

Arad, 4 Febr.

Campania electorală pentru alegerile comunale n'a intrat încă în plinul ei: o efervescență neobicinuită servă în toate taberile politice aliate în cele de opoziție — la centru cât și în sânul organelor provinciale. Atmosfera năvălește a pertractărilor dintre partide de opoziție, a tragerilor de a baloanelor de încercare, a lămuririlor, nu s'a lămurit în așa fel să permită intrarea în plinul năvălirii de propagandă. Organizațiile acțiunii se grupează și se rezează după barometrul politic al în vederea constituirii listelor de candidați cari, conform legii, trebuiesc depuse de azi în patru zile. Nu de-abia se poate spune că avem cu adevărat în campania electorală.

Un afară de pactul admis în principiu — dar nu încă aplicat în practică — al partidelor de opoziție, azi nu avem de înregistrat decât un singur fapt important: decizia partidului maghiar de a colabura în aceste alegeri cu partidul român. Faptul prezintă un interes deosebit, întrucât în mare parte a celor din Ardeal și părțile avansate elementale minoritare maghiar are o înclinație numerică preponderantă. Hotărârea partidului maghiar are în vedere luptele politice asupra cărora s'a formulat judecări cari ajută la hotărârea la elucidarea situației. Nu se poate contesta că masa minoritară maghiară posedă, mulțumită circumstanțelor din trecut, o înclinație politică superioară. Faptul însă de a fi găsit fără multe tergiversări și sovăiri călea de urmat, înclinația însuși de mai sus. Hotărârea conducătorilor maghiari darul să suroriadă pe mulți, întrucât sunt desul de recente concluziile iscate atât cu prilejul chemării coloniştilor maghiari cât și în jurul legii învâlmântului privat, flicte cari au avut reoștăniți Societatea Naționalilor. Dar tocmai în contrast aparent are darul să se gândească și să justifice pe deplin atitudinea partidului maghiar.

În primul rând s'a făcut dovada acțiunii unora dintre minoritarii maghiari față de actele guvernului care îndreptățită și că ea se da în unor confuziuni și sugestii nesărate. Până în cele din urmă termenul român a dat dovada că parte de a fi animat de intențiuni de dezvoltării naționale a minoritarilor maghiari în materie de cultură, are cea mai mare bunăvoință dorința sinceră de propășire a populației minoritare pe teritoriul român. Iar în ce privește poziția coloniştilor, reprezentanții minoritarii înșiși au recunoscut că în care au căzut: o telegramă din Geneva ne anunță ieri că interzisit coloniştilor unguri și-a în mod formal reclamația înaintea Ligii Naționalilor recunoscând legitimitatea și legalitatea exproprierii cum și generozitatea guvernului român care a găsit pentru poziția coloniştilor o soluție satisfăcătoare și echitabilă.

Podărie comună nu are de căuta politica. Minoritatea maghiară opune ideii de luptă politică ideea unor interese de pură gospodărie și privește alegerile comunale ca un act cetățenesc în care nu este permis să se amestece calcule politice de partid. În aceste condițiuni care circumscriu era să se îndrepteze ofertele de colaborare ale partidului maghiar decât către aceia cari, adoptând ideea listelor cetățenești, recunosc că în alegerile administrative n'are de căuta politica de partid? Hotărârea partidului maghiar apare astfel ca o urmare logică a adoptării unui principiu, — pe lângă faptul că mai este întârziată și de alte considerațiuni.

În primul rând minoritarii maghiari văd în partidul liberal puternice posibilități în ce privește organizația economică și competența în materie de gospodărie pe toate teritoriile. Opera săvârșită în ultimul timp de acest partid apare, pentru cel care nu e prins de valoarea patimilor — cu cari se duc luptele de partid, ca o fetică realizare în domeniul ridicării economice a țării, de care este strâns legată buna stare și propășirea populației minoritare. În al doilea rând ochii atente al celui obișnuit să vadă realitățile nu poate trece peste consecințele triste ale alegerilor pentru Camerele Agricole. Avem în momentul de față, în întreaga țară, două categorii de Camere Agricole. Prima e aceea a Camerelor compuse din membri ai listelor cetățenești alee și cari s'au constituit și au început să lucreze îndeplinindu-și rolul util încredințat prin lege. A doua categorie, aceea a Camerelor compuse din membri ai partidelor de opoziție și cari nu dau nici un semn de viață: nu numai că nu lucrează, dar unele din ele nici nu s'au constituit sau s'au descompus. Cauza acestei stări de lucruri, e că membrii acestora din urmă au fost, dela început, împotriva creării Camerelor Agricole iar dacă au candidat au făcut-o ca o demonstrație politică și, în sfârșit, sunt cu totul incompetenți pentru rolul ce le-a fost încredințat.

Lucrurile s'ar petrece la fel și cu alegerile administrative, — de aceasta își da seama orice bun cetățean interesat la o bună gospodărie comună.

Coloniștii unguri din Transilvania recunosc legalitatea exproprierii

Geneva. — În luna Septembrie 1925, d. Tornya, avocat ungur din Transilvania, a prezentat Societății Naționalilor, în numele coloniştilor unguri din satele Crucent, Oestvoest și Conacul Iosif, o reclamație contra reformei agrare în România. D. Tornya a adresat acum secretarului Societății Naționalilor o nouă petiție, prin care în numele mandanților săi, recunoaște legitimitatea și legalitatea exproprierii și declară că „ținând seama că prin generozitatea guvernului român, chestiunea coloniştilor a găsit o soluție satisfăcătoare și echitabilă, retrace plângerea sa.” Această petiție prezintă o importanță extremă, căci ea dovedește că acuzațiunile formulate contra guvernului român în chestiunea exproprierii în general și a acestor colonişti în special, chestiune care a interesat opinia publică din toată lumea, au fost recunoscute ca lipsite de temei, iar exproprierii ca „legitimă și legală” de către inșiși intereseații în cauză.

Românii uitați...

Arad, 4 Febr.

Acum când se chiamă că neamul nostru s'a întregit trebuie să ne gândim cu și mai multă grijă și duioșie la frații răzlețiți pe cari împrejurări mai tari decât dorința noastră îi țin departe de noi.

În afară de românii macedoneni din munții Pindului cari au jucat și joacă în Balcani un rol politic prin aceea că justifică dreptul la cuvânt al României în peninsula balcanică mai sunt populațiuni de origine românească și în alte părți ale Europei. Dl profesor Iuliu Văia ne vorbește într-o broșură despre valahii din Istria: „În Istria sunt valahi, numiți Rumerii, Cici sau Cliribiri. Cuvântul Rumerii e o schimbare a numelui Român, fiindcă litera n între două vocale s'a prefecut în ci în r. El zice păre, în loc de păine, spire în loc de spine. Dănuși locuiesc cu deosebire în partea nord-estică a peninsulei Istria și în văile muntelui Maggiore.

Ei au venit aici prin veacul al XIII din Peninsula Balcanică. Poporul din Ragusa numea pe acești olahi, olahii vovodului Mircea. Că aceștia de fapt sunt români dovedește și împrejurarea că la ei se găsește nume românești ca Ursul, Dragul, Viadul, apoi nume de femei ca Baduia, Parnula, precum și nume românești ca Smăntănare, Sarebine ș. a.

Ei au rezistat slavizării până în veacul al XVI-lea. În a doua jumătate a veacului al XVI apar ei sub numele de morlaci și de aici își pierd caracterul național păstrat cu atâta îndăjrire veacuri de-a rândul. Mai târziu Morlacii apar sub numele de Cici.

În a doua jumătate a veacului al XVI apar ei sub numele de morlaci și de aici își pierd caracterul național păstrat cu atâta îndăjrire veacuri de-a rândul. Mai târziu Morlacii apar sub numele de Cici.

În a doua jumătate a veacului al XVI apar ei sub numele de morlaci și de aici își pierd caracterul național păstrat cu atâta îndăjrire veacuri de-a rândul. Mai târziu Morlacii apar sub numele de Cici.

În a doua jumătate a veacului al XVI apar ei sub numele de morlaci și de aici își pierd caracterul național păstrat cu atâta îndăjrire veacuri de-a rândul. Mai târziu Morlacii apar sub numele de Cici.

În a doua jumătate a veacului al XVI apar ei sub numele de morlaci și de aici își pierd caracterul național păstrat cu atâta îndăjrire veacuri de-a rândul. Mai târziu Morlacii apar sub numele de Cici.

În a doua jumătate a veacului al XVI apar ei sub numele de morlaci și de aici își pierd caracterul național păstrat cu atâta îndăjrire veacuri de-a rândul. Mai târziu Morlacii apar sub numele de Cici.

În a doua jumătate a veacului al XVI apar ei sub numele de morlaci și de aici își pierd caracterul național păstrat cu atâta îndăjrire veacuri de-a rândul. Mai târziu Morlacii apar sub numele de Cici.

NOTE

Aceste societăți aranjează prelegeri populare, ed-u opuri literare precum și un anuar; contr-o-lează învățământul limbii române în școale și în fiecare an convoacă prin diferite centre adu-nări generale premerse de prelegeri instructive și împreunate cu festivități mari.

Asigurările sociale

— Cum este situația acestui serviciu —

Regimul asigurărilor sociale în țara noastră n'a fost încă unificat, încă astăzi avem deodată trei legi în vigoare:

În Ardeal legea ungară din 1907, în Vechiul Regat și Bucovina legea din 1912 iar în Bucovina legea Austriacă.

Un proiect de unificare și reorganizare a asigurărilor: întocmit de d. N. D. Chirculescu, ministrul muncii, se află de pus în Parlament.

Dacă examinăm activitatea Casei Centrale în ultimii patru ani constătam în mersul acestui așezământ un progres care merită a fi reținut.

Până în anul 1920, cotizațiile săptămânale, erau 0'05, 0'20, 0'30, 0'40 și 0'60. Pe exercițiul 1920—1921 s'au creat noi clase de asigurări, ajungând să plătească până la 3 lei pe săptămână, iar încasările au crescut dela 2 milioane la 11 milioane lei anul.

Situația fondului asigurării de boală, a fost următoarea:

În anul 1920—1921 (11.537.380 lei la venituri și 7.429.658 lei, la cheltuieli).

În 1921—1922 (21.303.804 lei venituri și 17.905.619 cheltuieli).

În 1922—1923 (34.188.028 lei venituri și 29.596.569 lei cheltuieli).

În anul 1923, pe 9 luni (45.554.628 lei venituri și 40.806.617 lei cheltuieli).

În anul 1924 (82.194.409 lei venituri și 62.696.251 lei cheltuieli).

În anul 1925 pe primele 9 luni (73 milioane 76.488 lei venituri și 53.780.110 lei cheltuieli).

Creșterea veniturilor în anul 1923 se explică prin introducerea timbrului de cotizație, de 5 și de 7 lei, iar la 1924 prin introducerea timbrului de 10 lei. În același timp s'au măriți și ajutoarele, iar excedentele s'au întrebuințat pentru procurarea de medicamente, organizarea spitalelor, procurarea de aparate și instrumente medicale.

La această asigurare cotizația s'a mărit în anul 1924, dela 0'30 lei la 3 lei.

În anul 1922—1923 veniturile erau 6.450.858 lei iar cheltuielile 4.974.978 lei.

În anul 1923 pe 9 luni, veniturile au fost 8.327.584 lei, iar cheltuielile 6.385.998 lei.

În anul 1924, veniturile au ajuns la 30 milioane 276.098 lei cheltuielile 9.398.282 lei.

În anul 1925, pe 9 luni, veniturile au fost 34.492.378 lei, iar cheltuielile 12.274.710 lei.

Activul Casei de invaliditate este 74 milioane 392.210 lei.

Această asigurare nu are un buget de venituri, întrucât totalul cheltuielilor făcute

în cursul unui exercițiu, se acoperă prin cotizațiile plătite de patroni.

În anul 1920—21 au fost 2936 accidente și s'au cheltuit 5.069.589 lei. În anul 1921—1922 la 3377 accidente s'au cheltuit 7.875.801 lei. În anul 1922—1923 la 3578 accidente 8.550.230 lei. În 9 luni, pe anul 1923 s'au cheltuit 12.801.027 lei. În 1924 la 5563 lei, s'au cheltuit 18.387.596 lei și în anul 1925, la 6500 accidente s'au cheltuit la fost 22.087.625 lei.

În cheltuieli, se cuprind și fondul de rezervă, care e destul de important.

Dela instituirea regimului românesc în Ardeal și până la 31 Martie 1922. Casa Centrală nu avea o situație clară și completă a fondurilor asigurărilor din Ardeal.

În luna Octombrie 1921, s'a desființat Casa Centrală din Cluj, înființată în 1919 de consiliul dirigenț, iar dela 1 Aprilie 1922, Casa Centrală a luat conducerea efectivă a asigurărilor din Ardeal.

Caselle cercuale au fost reduse dela 25 la 18 pentru a se putea susține cu propriile lor mijloace.

În anul 1922—23 au fost 82.181.046 lei venituri, 76.688.789 lei cheltuieli.

În anul 1923: 100.927.507 lei venituri și 81.091.275 lei cheltuieli.

În anul 1924: 166.647.727 lei venituri și 135.814.850 lei cheltuieli.

În anul 1925, pe 9 luni: 117.370.240 lei venituri și 97.073.824 lei cheltuieli.

Operațiunile până la 1 Ianuarie 1925, au dat peste 50 milioane lei, în fondul de rezervă.

Mersul promer al acestei asigurări a îngăduit Casei Centrale să aducă mari îmbunătățiri dispensariilor, spitalelor, etc.

Din punctul de vedere al acestei asigurări, situația moștenită dela statul Ungar a fost mai grea și mai încurcată decât a celorlalte fonduri. Din această cauză, încheierea unui bilanț n'a fost posibilă decât foarte târziu. Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1923 se ridică la suma de 43.824.303 lei.

Afară de fondurile de boală și accidente, în activul asigurărilor din Ardeal, se mai găsește următoarele fonduri:

a) Fonduri rămase dela vechile Case de asigurare lichidate.

b) Fondurile vechilor case tovărășești, de frântură (bruderlade).

c) Fonduri din donațiuni și altele.

Toate ajungând în 1924 la suma de 16.202.005 lei.

Numărul consultațiilor medicale date asigurărilor la casele medicale, acasă la medic, la fabrici sau la domiciliul bolnavilor în vechiul regat au fost:

Caraula

(Urmare și sfârșit).

M'am îmbrăcat cu chi'u cu vai și iată-l și pe părințele că intră radios pe poartă, iar duă dânsul un soldat dela mîntăiere duce de capăstru un cal... Cal era (era de sex feminin, dar asta nu contează)... cal era prin exclusie căci nu puteai zice de pildă că i cămășă, elefant, bou sau așa ceva... mult mai mult aducea a cal. Avea însă capul gros, picioarele dinainte cam îngunuchiate, era nalt și deșirat, iar coștele i puteai număra cu precizie toate, prin pielea tăbăcită. Coama rară era peptenată cu multă îngrijire (ca la cavalerie) creace scoțea și mai bice la ivalta mizeria fizologica a bietului rechiționat.

Abea când fui călare am mai descoperit celelalte însușiri ale „Caraulii”.

Drum bun! Drum bun! și am plecat.

„La drum lung s'o iei încet”, mi-am zis și am luat mărtoaga la par, ceace nu împedica să constat că șchiopătă. Mai târziu am precizat cu ajutorul părințelului că beteșugul era la stîngul dișpoi. Curiosă coincidență: tot stîngul mă durea și pe mine.

Ași fi vrut să mă strecur nevăzut de nimeni, dar nu era chip. Tribuța s'a însărit toată strada mare și s'a mă arăt neapărat tuturor, și par'că înaidins ca niciodată toată lumea era pe stradă. Eri când eram pe jos nu fortoea atîta. omnirii în cale, și nici atîtea hărtoape nu înlătinam.

Părea că un duh răuticios a îngărat în

adins în calea mea tot felul de gropi și de musuroaie și moutura mea deșirată și șchiopă se potănea mer u. Și de câte ori se potănea s'mțeam o svăcnitură ciudată la lîngurea și mă apucam cu mîinile de oblănc. Iar de o parte și alta a străzii încep să curgă complimente și îndemnuri. Farmacistul îmi strigă din pragul prăvăliei: Bună dimineața domnule doctor, a bravo! Călare! Dar puteau să-ți dau un cal mai arătos.

— Nu s'ă călăreț de felul meu, îi zic, mă doare un picior!

— Așa!

Mai încolo răsare locotenentul P. bun prieten, dar sugubăz amare și începe să-mi comande ca în mance.

— „Nu așa leat, strînge pulpa, călcăiul în afară trrrip!!!

Și lumea răd a, cum n'a mai răs dela de-crețerea mobilizării.

Iată și Generalul S. Răde și el, dar mă cunoaște dela Oituz și cu inima lui cea bună ghicește că trebuia să se fi în-tâmplat ceva de sunt eu călare. Îi spun pricina.

— B'ne zice el, puteai să stai o zi două în pat.

— Nu i chip Domnule General, e boală multă și grea, acuma e adevăratul războiu pentru un medic.

— De, dacă poți fă cum crezi. Nu uita

când isprăvești să te oprești la mine; și'am păstrat o țigară de foi, din cele bune. Am trei: una pentru mine, una pentru Dă și una pentru părințele.

— Să trăiți Domnule General.

Și hii „Caraula”.

Dar Caraula mai avea o mesteahină. Nu știu bine: era natîngă sau se speria, dar de odată, fără să știu de ce sare la o parte și apoi o pornește în galop.

De frică, mă agăț bine de oblănc, strîng picioarele tare sub burta animalului, care (animalul adică, nu burta) îmi ține cu totul altfel intenția strănsorului și o ia razna, se potănește și fuge, iar se potănește și fuge.

Aud un răcnet: „stai!” și instinctiv descețez picioarele și mă las pe spate. Mărtoaga se oprește și o întorc cu foarte mare anevoie până ajung în dreptul Dlui Colonel C., vajnic și sever. Fost șef de remonte.

— Dacalică.

— Să trăiți Domnule Colonel, au pot!

— Ce, nu îți bine?

— Da Die Colonel, am o sciatică, mă doare un picior.

— Nu e nevoie să-mi traduci, știu și noi ce-i sciatică. Dar nu asta te'am întrebat. Nu îți bine? Adică: ești nebun? Trece în marș-marș și... nu saluți?

— Ertăți Die Colonel, to'mai' fiind că animalul o lusee în marș marș, fără vo'a mea, numai vedeam nimic, pironisem privirea printre arcehiile celuiui cum țecie la cortee...

Mica publicitate

Cumpăr acții „ARADANA”. Informații dă Administrația ziarului nostru. (2523)

Buburzele, petele de ficat, piștrul și ori și ce lipsă de frumusețe dispăre prin folosirea

Crema de camfor „ELSA” Unica pregătitoare, Farmacia WEISZ Arad, Str. Matei Corvinu. Se capătă în toate drogeriile. 1 cutie 30.— Lei. (2078)

A sosit PEȘTE proaspăt la SAMUIL ROSENBAH Arad, Piața Plevnei (f. Arpad tér) 5. În edificiul templului izraelit. (2059/11)

Alexandru Knapp întreprindere pentru vopsirea și curățirea chimică a stofelor Arad, Str. Episcopul Radu (fost Magyar u.) No. 10. (2186)

„FIX” întreprindere pt. vopsirea și curățirea chimică Arad, Str. Gheorghe Ionescu No. 5 (fost Gr. Károlyi-ucca). Primim ori și ce fel de lucrări în acest soi pe prețuri moderate. Suntem așezați special pentru vopsirea torturilor de lână, bumbac și mătase precum și pentru vopsirea torturilor a covoarelor smirna și persiane cu material vegetal. (2396/IV) VA rog să faceți o probă !!

Noutăți! Doamnelor! Vă atragem onorata atenție asupra ban dajului higienic al abdomenului „Femina” invenția proprie recomandată cu cele mai bune recunoașteri, la pânțele lăstate, dureri de bătă și de rărunchiu — excelent — pt. gravide. Se confecționează de soția lui HORVATH Arad, Piața Catedralei No. 6 (f. Thököly tér). (2479/1)

Reclame de birouri, registre comerciale și cărți de copiat, hârtie pt. scrisori, hârtii carbonatate pt. copiat, hârtie pt. mașini de scris și pachetat, cerneală de prima calitate, peniță, blocuri pt. casă, hârtie crep, salvete, cărți germane, franceze și engleze. Biblioteca de împrumut cu 100.000 volume. Telefon Nr. 385. Telefon No. 385. IZIDOR KERPEL Bulev. Regina Maria 12. (2427/a)

KNAPP vopsește și curăță haine. Atelierul în Arad, Strada Episcopul Radu No. 10. Loc pentru adunarea hainelor în Arad, Strada Brătianu No. 11. În edificiul Băncii Agrare Timișoara. (2516)

Primăria Municipiului Arad Serviciul Administrativ. No 784/1926. (2522) Publicațiune.

Aducem la cunoștința tuturor, că listele electorale comunale întocmite pe anul 1926 și modificările aduse listei anului premergător sunt afișate la aceasta primăria dela data de 1—12 Februarie 1926 în decursul cărui timp orice cetățean va putea contesta omisiunile, ștergerile sau înscrierile nelegale prin cereri adresate Judecătorului de ocol. Listele și modificările se pot vedea în camera Nr. 101 din etaj, clădirea principală a primăriei. Arad, la 30 Ianuarie 1926. Primar: (ss) Dr. I. ROBU. Secr. comunal: (ss) ST. OLARIU.

Reclama e sufletul comerțului

În anul 1922 s'au dat 485.668 consultații, în 1923 s'au dat 568.091, în 1924 s'au dat 672.086 consultații și în primele 6 luni ale anului trecut 830.044 consultații medicale.

În Ardeal s'au dat în anul 1923 aceeași consultații, în număr de 1.198.641 iar în anul următor 1.468.962.

În Basarabia în anul 1922, numărul consultațiilor a fost 45.754, anul următor 67.600 și în anul 1924 numărul a crescut la 89.199.

Creșterea activității medicale se datorează în primul rând perfecționării mijloacelor de căutare medicală și încrederei ce serviciul medical inspiră asigurătorilor din ce în ce mai mult.

Printre perfecționările tehnice mai importante sunt: înființarea a cinci servicii de radiografie și 10 laboratorii.

Printre construcțiile moderne, trebuie citat dispensarul din calea 13 Septembrie, care ca instalații și aparate medicale este unicul în țară și la nivelul dispensarelor celor mai moderne din Occident.

Mai sunt în construcție: un dispensar similar la Obor, noua policlinică centrală, și spitalul nou din strada Polizu.

O deosebită atenție s'a dat distribuției medicamentelor. S'au înființat 2 farmacii în Capitală și 5 în centrele importante din țară.

În Ardeal sunt 2 subdopozite și 14 farmacii pe lângă casele cerșuale.

Bolnavii sunt internați în următoarele spitale și sanatorii: spitalele statului, ale Eforiei, Azuga și Polizu; sanatoriile Blicricanei, Bărnova, Cărbunestii, Zerlendi, Filaret, Solca, Techirghiol.

Pe lângă fiecare casă medicală, e organizat un serviciu de puericultură, unde se dau consultații în fiecare zi de către medic, asistat de vizitatoare, cari duc la fetele trimise de oficiul stării civile, vizitează pe noi născuți din sectorul respectiv.

Asistența medicală este dată asigurătorilor la casele medicale (ambulatorii), spitale, sanatorii, dispensarii, în fabrici, la medici acasă și la domiciliul bolnavilor.

Sunt case medicale cu caracter de policlinice, unde se dau consultații pentru toate specialitățile și sunt unele case medicale de tector unde se dau consultații de medicină, chirurgie, boli de Vulcan, Uloara, etc.

Casa centrală posedă spitale în: București, Azuga, Reșița, Anna, Baia Mare, Petroșani, Lupeni, Vulcani, Uoara etc.

Sanatoriile Casa centrală are la: Solca, Câmpulung și Techirghiol.

Dispensarii de fabrici sunt la toate fa-

bricile cu care Casa Centrală are con-

Personalul sanitar al Casei Centrale a asigurătorilor sociale în anul 1925 cuprindea în vechiul regat: 314 medici, 9 internii, 52 externi, 168 subchirurgi, 67 moașe și 33 vizitatoare. În Ardeal sunt 692 medici și 377 personal auxiliar iar în Basarabia sunt: 40 medici, 10 dentiști, 32 subchirurgi și 30 moașe.

În ce privește igiena muncii, au fost an gajați în centrele importante, medici de fabrici cari au însărcinarea de a vizita fabricile, de a depista boalele sociale și în special boalele profesionale.

Numărul asigurătorilor a crescut mereu în ultimii patru ani. Astfel în 1922 erau în vechiul regat și Basarabia 534.858 de asigurători, în 1923 erau 602.386, în 1924 s'au eliberat 622.637 cărți chitanțe, iar în 9 luni pe anul 1925 s'au eliberat 583.000 cărți-chitanțe iar la finele anului au fost 650.000 asigurători.

Se constată că în fiecare an vin din ce în ce mai multe cărți-chitanțe la preschimbare.

Asigurații, primesc în caz de boală, îngrijire medicală, cu medic, medicamente internare în spital și ajutoare bănești pe 16 săptămâni.

Casa Centrală, a construit spitale și dispensarii tot din fondul de boală deși acesta nu are alte resurse decât cotizațiile asigurătorilor, cari nu trec de 2 jum. la sută din salariu, pe când în Ardeal reprezintă 4 la sută iar în alte țări ajung până la 10 la sută.

Pensiile cari se dau din acest fond sunt de 500 lei lunar.

În fiecare vară, asigurații bolnavi sunt trimiși la băi, de nămol în stațiunile: Techirghiol, Anara, Pucioasa, Ocașele Mari, Oglinzi, Băilești, Boboci etc.

Asigurații trimiși la băi, au locuință, hrană, ajutoare bănești, îngrijire medicală și transportul până la stațiunea balneară.

Numărul asiguraților trimiși la băi în 1922 a fost 1572; în 1923 s'au trimis 1932 asigurați; în 1924 s'au trimis 2215 asigurați iar în 1925 s'au trimis la băi 2711 asigurați.

Prin legea de unificare și reorganizare a asigurătorilor, care este depusă în Parlament se va face un pas mai departe în domeniul asigurătorilor sociali, iar legea se va întinde și în Bucovina, unde astăzi asigurările sociale sunt cu totul autonome de Casa Centrală, având aproape un caracter de întreprindere particulară, numai controlul aparținând Casei Centrale a asigurătorilor sociali.

Uneltiri împotriva României

— Relatări de un ziar englez —

Cunoscutul cotidian englez „Morning Post” a publicat de curând următorul articol:

„Trecerea Basarabiei după războiul dela Rusia la România a redat românilor posesia unui vechiu teritoriu al lor, unde 96% din populație este de origine românească și vorbește limba română.

La început, Basarabia a făcut parte din teritoriul principatului Moldovei fiind al R. mării de săruri și a rămas sub sceptrul acestui principat până când a trecut când sub turci când sub ruși, când pe timpul războaielor napoleonice rușii au pus stăpânire definitiv pe ea.

Sovietele n'au recunoscut niciodată drepturile României asupra acestui teritoriu, ba chiar și-a exprimat necontenit credința că în cele din urmă o va reuși.

Această chestiune cu Rusia este un factor de o importanță hotărâtoare în politica externă a României și dă loc mult discutatei întrebării dacă România este în stare de a menține Basarabia.

Capitala Basarabiei, adică orașul Chișinău este compus în mare parte dintr-o populație de refugiați a mai multor națiuni străine: evrei din Rusia, ucraineni, poloni, germani și bulgari.

Această populație amestecată a fost cauza unor mari greseli pentru guvernul

român făcând din Chișinău, cuibul conspirațiilor pentru înălțarea ocupației românești.

Vre-o 400 de persoane au fost judecate în ultimul timp de curtea marțială din Chișinău pentru conspirație.

Autoritățile militare au avut bunăvoința de a-mi permite să asist la judecată și am fost impresionat de dreptatea Curții, compusă dintr-un colonel, doi majori și doi căpitani. Datorită faptului că aproape nici unul din arestați nu vorbea românește, comisarul regal a numit un ofițer care vorbea bine rusște și care a tradus toate întrebările puse arestaților și martorilor de către curte.

Arestajii aveau dreptul la un avocat pentru ai apăra și nu erau în nici un chip brutați nici de membrii tribunalului nici de procuror.

Mi s'a mai dat voie să vizitez și celele ocupate de arestații în închisoarea din Chișinău, cari erau curate și igienice, putând susporta o comparație favorabilă față de celele închisorilor penale a Angliei.

Nu începe nici o îndoială că situația din Chișinău s'a îmbunătățit mult de anul trecut până acum cu toate că autoritățile militare n'au sădit nici decum mijloacele de a reprimă orice act revoluționar.

Abea în Octombrie trecut s'a descoperit

în Chișinău o conspirație în care erau implicați mai mulți ucraineni și pentru aceste motive românii erau nevoiți să guverneze cu o mână de fier.

Ori ce semn de slăbiciune n'ar face decât să dea turaj agenților sovietici cari cu toată vigoarea pătrunseră forțelor de pază a frontierei Românești, reușeau a trece Nistrul și a se ascunde în satele învecinate.

Dar rețeaua pentru ai prinde se întărește din ce în ce și în ciuda avonurilor contrarii, campania de propagandă la site nu numai că nu crește, ci chiar e întâmpnată cu indiferență.

Întreg pământul Basarabiei este împărțit în moșoare mici care s'a admia să le aibă și minoritatea cu toate că cele mai multe sunt în mâinile țărănilor români. Aceștia, în tot timpul luptului regim rusesc și-au păstrat naționalitatea și personalitatea lor de mai înainte, cu toate încercările din

partea rușilor de ai suprima, în pământul rural este cu totul un sentiment și nu este nici de să privească peste granița la So

Orașele mari, cum sunt Chișinău și o populație atât de înaltă este foarte greu de ațli în rea dacă sunt în adevăr nemulțumiri românească.

Elementul ovrlesc și bulgăreț îndoială dușman românilor dar nonțății sunt făcși de partea română. Se poate spune cu toată siguranță guvernul român ar fi sprijinit de buni firi nici un amestec de el ajunge în cele din urmă fără să câștige credința tuturor locuitorilor români. România u'ar în Basarabia decât numai în ura vazăi din afară iar nici decum n'ar fi tismă dinăuntru.

Tarapanaua dela Budape

— Primul ministru contele Bethlen complice cu fa

Ziarele franceze dau detalii senzaționale asupra afacerii bancnotelor false din Budapesta. Înainte de descoperirea falsificatorilor, contele Bethlen scria baronului Perenyi: „Știu de lupta d-voastră contra francului francez. În ajunul de a pleca la Geneva, unde în Ligă, sunt de rezolvat importante chestiuni pentru Ungaria, văș cere us răgaz, un armistițiu”.

Acest document, pe care-l posedă guvernul francez arată complicitățile falsificatorilor cu cele mai înalte cercuri maghiare, dela amiralul Horty și Contele Bethlen până la cei din urmă funcționari.

Toți magistrații lucrează cu ușile încuiate, sub ordine stricte ale guvernului. Chiar interogatoriile sunt tacute de guvern.

Comisia parlamentară lucrează sub cel mai strict secret. Nimeni nu știe ce se face.

Cuvântul general de ordine este să se mușamalizeze afacerea, să se câștige timp și să se amâne sentința.

Complicii și-au revizuit declarațiile, iar culpabilii revin asupra celor declarate. E vorba ca Windischgrätz să fie declarat iresponsabil, Nadoșy să fie internat într'un sanatoriu și totul să se sfârșiască cu bine.

Ori rise își poate închipi parodia unui proces, supravegheat de aproape de guvern, controlat de el și făcut sub dictatura sa.

Guvernul francez, în posesiunea unor documente senzaționale, vrea să dea procesului toată amploarea cuvenită. Nu numai că vrea să facă deplina lumină, să obție sancțiuni morale și naționale indispensabile, ci și dea o lecție ca asemenea falsificări în stil mare, să nu fie cu putință.

La ultima lor întâlnire la Paris și Sir Austen Chamberlain s'au de această latură a afacerii. S'a fie sesizată Liga Națiunilor pentru să-și pună ce crede contra Ungariei.

Este cu neputință a se tolera iresponsabil, cari pentru scopuri merg până la falsificarea de bani.

În orice caz, Ungaria a primit lovitură.

Credul ei în străinătate a fost pentru multă vreme. S'a dovedit conducătoare ungară, în lăcomia griza, nu se dă îndărăt dela nimic democrație maghiară poate vedea în care o aruncă maguații încă o dată.

Demascarea aceasta a acestor falsificatori ordinari și fără scrupule mare bine pentru politica de Europă. Ea arată Europei necesitatea torului Micii Autante.

Fără acest factor, usguriile ar de mult Europa și pacea ei multitudinală.

De acia străngerea legăturii Franța și Mica Înțelegere, cu Franța și alianța româno-polonă până la ce pact colaborarea între viungăzarea este încă mult dorită.

Puterile întunerecului și minciunilor schingiorilor și ai siliciilor de jerdidice capul, pentru a robi poporul nou. Din robie ei caută să trăiască în inutilă de paraziți odioși. În orice mijloc este permis orice — de aspră, este bine venită.

Se va introduce și în România serviciul de cekuri și virimente

Consiliul legislativ a luat în studiu legea propusă de administrația P. T. T. pentru introducerea la noi în țară a serviciului de cekuri și virimente, care există deja în toate statele Europei.

Acest serviciu va fi pentru viața noastră economică de o importanță capitală, întrucât va înlesni circulația numerarului pe piață.

Este posibil ca până la sfârșitul acestei săptămâni consiliul legislativ să și dea avizul în privința aceasta, așa că pe săptămâna viitoare noul proiect va fi supus studiului consiliului consultativ al comunicațiilor.

Introducerea serviciului de cekuri și virimente în România este susținută, după cât suntem informați, cu multă căldură de dnii general Văitoianu, ministrul comunicațiilor și Vintilă Brătianu, ministrul de finanțe.

O nouă lege a contabilității Statului

Ministerul de finanțe lucrează mult timp la întocmirea unei noi contabilități Statului.

Comisiunea însărcinată cu pregătirea crărilor necesare a întocmit un proiect care va fi supus comisiei centrale reorganizarea serviciilor publice la de Vineri dimineață.

Tratatul de arbitraj Elveția

Consiliul federal a aprobat tratatul de arbitraj încheiat între România și a înscris în actul de guvernământului politic să semneze tratatul.

Sovietele construesc marine

Paris. — Din Reval se anunță mitetul executiv al guvernului rus decis să construiască în șantierul nr. 25 submarine, cu un tonaj de

— Destul! faci pe nebulul și pe sciaticul, vrei să te fuvărești.

Lasa că cercetez eu cazul Diale! Acum mergi!

— Să trăiești D le Colonel.

N'a mai certat. Generalul S. a răs atâta de lăutămplerea asta și ma căinat atât de părintește, că i a trecut Dnui Colonel pofta de cercetat.

Și așa azi, așa mâine, m'am deprins și eu cu biata Caraulă și dăosa cu mine.

Bă chiar o îndrăgiseam dea binele și cred că și dăosa avea oare care simpatie pentru călăreștii ei ghiop și nepricepat.

Și iată că într'o dimineață stam gata dinisit pentru plecare, lmi înfășuramem gălă și mâinele ce fesi miuite în gaz, băusem două coisecuri, în fine eram gata — și Caraula nu sosește.

— Taiă părinte, zic, oare ce să fie asta? Oare nu mai vor cei dela mitraliere să-mi dea bidiviu!

— De Doctoraș, să mai stăm o leacă poste au vre-o inspecție, sau altă treabă și au uitat de tine.

— Să mai stăm o leacă, părinte. Imi și părea bine de lăutăziera asta că'mi era drag părintele și lmi plăcea mult să

stau de vorbă cu omul acesta cinstit și curat la suflet, cum nu prea întâlnisem în viața mea.

Dar trece un ceas și Caraula nu vine. — Ce să fie asta părinte?

— Ce să fie? Hai acolo să vedem ce e.

— Să trăiești domnule Medic, lmi zice aergental Grozea. Caraula a trecut la reformă. — Bine zic, și reformată nu-i destul de bună pentru mine? — De, Domnule Medic, o fi ea bună, dar vedeți că s'a dat ordina să să trimeată toți csii reformați la Divizie.

— Va să zică, părinte, sunt leră pihotă, zic eu.

— Bine că nu te mai doare piciorul, — nu-ți o fi părănd rău de mândrețea de mărtogă!

— Bă să știi părinte că'mi pare rău. Mă deprinseam cu ea.

A doua zi: Ordin: Toți ofițerii, medicali corpului și preutul brigăzii, vor asista azi la masa trupel, Ora 11,45.

Intrăm într'o cură. Escadronul I-ii este așezat frumos la o masă lungă improvizată din scânduri de gard, tacămurile sunt așezate frumos înaintea fiecărui soldat, străchinile goale așteaptă ciorba. Suntem

toți în păr. Comandantul diviziei a venit și el, se vede că e vorba de ceva foarte grav. Și iată-l că deschide gura și vorbește ostașilor:

— Bravi ostași! Știți că țara are nevoie de brațele voastre. Acum sunteți datori să fiți sănăți și și zdraveni. Boala vă sceră fără milă și foamea o ajută. Dar numai avem ce mânca. Suntem siliți să mănâncăm carne de cal. Și fiindcă știm că mulți dintre voi se sfîșie să mănânce, vă amintesc că frații noștri mai mari Italiani și Franjezi mănâncă și în timp de pace carne de cal care e foarte bună și sănătoasă. Și ca o pildă pentru voi, iată că eu, Comandantul vostru, toți domnii ofițeri, medicali corpului și chiar sfinția sa părintele, toți vom gusta și-i la față voastră din mănăcarea ce vi s'a gătit.

S'a adus o străchină cu mănăcare și am luat fie care câte-o bucată de carne în gură și o mestecam tare și cu zgomot ca să vadă răcanul și să se convingă. Dar în clipa în care am înghițit dumicalut, simt o săvâcnitură la limburea, întocmai ca atunci când se poticea biata Caraulă... Caraulă! Imi dă în gând și de odată începe toată gura cu oștești, cu ofițeri, cu meseri și cu

străchini să se fuvărească, urechile simt că pământul se scufundă și... și tu nimic.

Și iată dragii mei, cum s'a leptă vitejia, și e foarte firesc așa. Răcanul putea cere să părăsească părinții, nevastă fără să plângă; lmi putea cere să te gloante, să privești cum se sparg să mănânc și carne de cal; de Caraula!...

Asta n'o cere războiul. Să mi tovarășul de muncă, prietenul care în spinare... Dar atunci mi ar putea mănânc pe aergental Marin Ilie, pe rul Pașcușu Ioan! Nu! Aici se vitejia.

Țăcu o clipă, apoi zice; haidem respir o leacă de aer rece, par'că simt săvâcnitura cea la limburea.

Afară via-oul se liniștește, era în tunică, dar vâul alb de zăpadă și surile de bărci; iar de departe, colo, din spre magaziile cu explozanzău santulelele strigând: No. Inec. No. 2 bine... bineec.

INFORMAȚIUNI

Un nou ajutor pentru inundați

și bulgărești al județului a luat măsurile necesare pentru a trimite două vagoane de făină...

Tratative în vederea alegerilor

efect al județului I. Georgescu, da se dela Cluj, unde a fost chemat...

Personale

la Partidul Tomulescu, deputatul Radnei în ședința în localitate în vederea alegerilor...

Cercetare disciplinară

rimar al orașului a ordonat cercetarea disciplinară contra d-lui Ștefan Otariu...

Dela Poliție

polițaii Romulus Teleguța a primit înțelegerea de la inspector de poliție...

Deschiderea Parlamentului englez

Regele însoțit de regina a deschis astăzi Parlamentul cu ceremonie și obșnuită...

Marele bal mascat al sezonului

seara de 7 Februarie a. c. va avea loc la saloanele „Hotelului Central”...

Injunul congresului general al emigranților ruși

Paris. Comisiunea de organizare a congresului tuturor refugiaților ruși a dat un comunicat...

Concedierea unui mare număr de funcționari în Grecia

Atena. — În urma unui decret al generalului Pangalos s'au concediat în Grecia...

Audiențe la Palat

Direcționa Presei din ministerul de Interne, ne-a trimis următoarele informații:

În cursul săptămânii trecute M. S. Regele a binevoit a primi în audiență următoarele persoane:

Delegația ungară în România

A sosit în Capitală, decinzând la Athenee Palace, o delegație formată dintr'un reprezentant al guvernului ungar...

Nouile isprăvuri ale hoaței Gizi Davidovici

Am anunțat în numărul nostru de ieri, că d. comisar special Traian Iancu, șeful diviziei de urmărire a arstat pe individua Gizi Davidovici...

Azi s'au descoperit noi fapte în sarcina arestatei. Tot în cursul zilei de ieri ea a intrat în prăvălia lui Leopold Hammerschlag...

Reinoarea tratatului româno-polon

Se știe că la trei Martie expiră tratatul de alianță româno-polon. Pentru renoirea lui, ministrul Poloniei la București d. Wiewlogteky a sosit în București...

„Aliața va fi renoită fără a se prejudeca asupra formei noului tratat. În ultimii 5 ani s'au înregistrat fapte noi în situația generală și nu vād prefacerea Europei orientale fără participarea Rusiei...

„O lume scufundată” filmul miraculos va fi reprezentat

Vineri la cinematograful Apollo. După frumosul roman al lui Conan Doyle se a'cutit acest film, care trece peste toată fantezia unui creator...

„Copilul în viscol” film dramatic la cinematograful Urania

Azi Vineri reprezintă cinematograful Urania filmul „Copilul în viscol” după nvelul lui Ștefan Zweig. Locul întâmplării e orașul Davos și Italia de sus...

Concertul baritonistului D. G. Andreescu

D. G. Andreescu va avea loc Sâmbătă, 6 Februarie a. c. orele 9 teara în sala mare a Palatului Cultural...

Demisia prefectului de Ciuc

D. C. Handrea, prefectul jud. Ciuc, și-a dat demisia din postal de prefect care a fost primită de ministru.

Balul Asociației Industriștilor și Comercianților Români din Arad și jurce se va aranja, Sâmbătă în ziua de 6 Februarie crt. va fi una dintre cele mai frumoase manifestări ale vieții sociale românești de aici.

Un nou regim al importului

Ministerul de industrie și comerț a fost sesizat de consiliul permanent economic al Națiunilor în sensul unei ridicări absolute a prohibițiilor la import.

Rechemarea ambasadorului italian dela Berlin

Berlin. — Se confirmă rechemarea ambasadorului italian Bosari, din cauza izbucnirii conflictului cu Germania.

Tratatul de amicitie turco-jugoslav

Belgrad. — D. n. Nincici și ministrul Turciei la Belgrad au procedat ieri la schimbarea instrumentelor de ratificare a tratatului de pace și amicitie încheiat între Turcia și Jugoslavia la 28 Octombrie 1925.

Mari furturi pe Atlantic

Londra. — Eri s'a declanșat asupra Oceanului Atlantic o furtună foarte violentă care a pricinuit naufragiul mai multor vapoare.

„O lume scufundată” filmul miraculos va fi reprezentat

Vineri la cinematograful Apollo. După frumosul roman al lui Conan Doyle se a'cutit acest film, care trece peste toată fantezia unui creator...

„Copilul în viscol” film dramatic la cinematograful Urania

Azi Vineri reprezintă cinematograful Urania filmul „Copilul în viscol” după nvelul lui Ștefan Zweig. Locul întâmplării e orașul Davos și Italia de sus...

Concertul baritonistului D. G. Andreescu

D. G. Andreescu va avea loc Sâmbătă, 6 Februarie a. c. orele 9 teara în sala mare a Palatului Cultural...

Demisia prefectului de Ciuc

D. C. Handrea, prefectul jud. Ciuc, și-a dat demisia din postal de prefect care a fost primită de ministru.

Conferința miniștrilor de externe ai țărilor Micii Antante

Din cercurile noastre guvernamentale se confirmă știrea despre întrunirea celor trei miniștri de externe ai Micii Antante la Timișoara, în zilele de 10 și 11 Februarie.

Conferința aceasta fusese fixată pentru ziua de 19 Februarie și urma să se țină în Jugoslavia, la Bel sau la Reguza. Din pricină însă că la 19 Februarie au loc alegerile noastre comunale, dl Duca a cerut ca întrunirea să aibă loc înainte sau după această dată.

Alegerea orașului Timișoara ca loc de întâlnire a fost făcută de dl Nincici. Timișoara fiind cam la egală distanță de Belgrad și București. Propunerea aceasta va fi probabil acceptată și de dl Beneș. Conferința va fi foarte scurtă, căci nu s'vor discuta decât chestiunile absolut urgente, în special chestiunea Ungariei.

Adevărata conferință a Micii-Antante se va ține mai târziu, tot în Jugoslavia.

Tifosul în Ucraina

Guvernul a fost înștiințat că în Ucraina bântuie cu furie tifosul exantematic. Ministerul sănătății a făcut atente inspecțiile sanitare lași, Chișinău, cum și direcția 6 sanitară, din ministerul de război, să ia măsuri ca refugiații din această țară să fie supuși unor riguroase măsururi de desinfecție și observație.

O dată memorabilă: 13 Februarie!!

VARȘOVIA. — Ziarul „Robotnik”, oficiul partidului țărănesc polonez, anunță că în a 10 Ianuarie, o comisiune, având în frunte pe comisari Cubișeffi, a început să verifice gestiunea internațională III și modul cum Zinoviev a întrebuințat fondurile destinate pentru propaganda comunistă în străinătate.

Până în prezent comisiunea de anchetă a putut stabili că Zinoviev și a însușit mari sume de bani din fondurile destinate propagandei și că aceste fonduri au servit la înbogașirea ilicită a numeroșilor partizani și amici politici ai președintelui internațional III a.

Comisiunea își va depune raportul în cursul săptămânii viitoare, după care comitetul executiv central al partidului comunist rus se va întruni la Moscova și va hotărî demiterea lui Zinoviev dela președinția internațională III.

Se pare că conducătorii partidului comunist rus au hotărât ca viitorul președinte al internațională III să fie o personalitate cu puțină influență, pentru ca astfel să execute hotărârile guvernului sovietic, iar nu să aibe o altă atitudine decât cea oficială în chestiuni de mare importanță, cum s'a întâmplat cazul cu Zinoviev. Persoanele cari au mai multă șansă să obțină președinția internațională III-a sunt comisarii Petrovski sau Cubișeff cari aparțin feberii moderate și sunt personalități de a doua mână așa că nu se vor încumeta ca Zinoviev să facă o altă politică externă decât cea a guvernului sovietic.

Comisiunea de anchetă, în frunte cu comisari Cubișeff, cercetează nimeni gestiunea internațională III și modul cum au fost întrebuințate fondurile destinate propagandei comuniste în străinătate.

O altă comisiune în frunte cu comisarii Vorșilow și Calenin, anchetează celelalte neregularități imputate lui Zinoviev, ca și activitatea lui politică.

Și această din urmă comisiune a stabilit o mulțime de furturi în sarcina lui Zinoviev, furturi cari au produs mare impresie chiar în rândurile partizanilor președintelui internațională III.

„Robotnik” confirmă știrea că Zinoviev, care se află deținut la Moscova a dispărut fără nici o urmă.

Ziarul socialist polonez își exprimă părerea că fuga lui Zinoviev poate ascunde o dramă. E te posibil însă, adugă „Robotnik”, ca Zinoviev să fi reușit cu adevărat să fugă pentru a scăpa de persecuțiile adversarilor săi.

ARTISTICE-CULTURALE

Mărioara Voiculescu la Arad

Dra Voiculescu — marea noastră artistă — pe care orașele de provincie au atât de rar ocazie s'o admire — va face după o pauză de 2 ani — un turneu în 20 de orașe mari ale țării.

Aradul are firi irea de a fi în drumul mării noastre artiste și nu ne îndoiim că tot ce are Aradul mai select, mai cult și mai național va face dsoarei Voiculescu aceeași primire pe care i-au făcut o și Bucureștii pe scena Teatrului Național unde dra Voiculescu a reîntr-o dată — făcând-o să joace marelui succes „Machbeth” Sentimental” în fiecare seară cu casa biletelor în hișă.

Teatru românesc la Arad

La 11 Februarie trupa Teatrului Național din București cu marele artist G. Ciprian și cu concursul marelui tragedian Ana Luca și a dlui Cristian Duțulescu va juca în sala Teatrului Orășenesc din Arad „Machbeth” celebră tragedie în 5 acte de Shakespeare. La 17 Februarie o altă echipă a Teatrului Național din București va reprezenta piesa „Mesterul Manole” de V. Eftimiu. La 23 Februarie va veni Livescu, la 27 Februarie compania dramatică Bulandra — Manolescu — Storiu, la 10 — 11 Martie trupa de reviste Tanase iar la 16 și 19 Martie comical Ciucurete.

A apărut:

Revista „Cele Trei Crișuri” Anul VII Nr. 1 Ianuarie 1926, din Oradea, cu un bogat și variat sumar semnat de d. M. hail Dragomirescu, I. Agărbiceanu, Eugeniu Speranția, Emil Isac, A. Cotraș, Maria Bailescu, George Bota, Volbură Poiană, Radu Gyrg, George Bailescu etc. Cronică, note, cărți și reviste, memo. to, clișee.

Fraudele și furturile lui Zinoviev

VARȘOVIA. — Ziarul „Robotnik”, oficiul partidului țărănesc polonez, anunță că în a 10 Ianuarie, o comisiune, având în frunte pe comisari Cubișeffi, a început să verifice gestiunea internațională III și modul cum Zinoviev a întrebuințat fondurile destinate pentru propaganda comunistă în străinătate.

Până în prezent comisiunea de anchetă a putut stabili că Zinoviev și a însușit mari sume de bani din fondurile destinate propagandei și că aceste fonduri au servit la înbogașirea ilicită a numeroșilor partizani și amici politici ai președintelui internațional III a.

Comisiunea își va depune raportul în cursul săptămânii viitoare, după care comitetul executiv central al partidului comunist rus se va întruni la Moscova și va hotărî demiterea lui Zinoviev dela președinția internațională III.

Se pare că conducătorii partidului comunist rus au hotărât ca viitorul președinte al internațională III să fie o personalitate cu puțină influență, pentru ca astfel să execute hotărârile guvernului sovietic, iar nu să aibe o altă atitudine decât cea oficială în chestiuni de mare importanță, cum s'a întâmplat cazul cu Zinoviev. Persoanele cari au mai multă șansă să obțină președinția internațională III-a sunt comisarii Petrovski sau Cubișeff cari aparțin feberii moderate și sunt personalități de a doua mână așa că nu se vor încumeta ca Zinoviev să facă o altă politică externă decât cea a guvernului sovietic.

Comisiunea de anchetă, în frunte cu comisari Cubișeff, cercetează nimeni gestiunea internațională III și modul cum au fost întrebuințate fondurile destinate propagandei comuniste în străinătate.

O altă comisiune în frunte cu comisarii Vorșilow și Calenin, anchetează celelalte neregularități imputate lui Zinoviev, ca și activitatea lui politică.

Ultima oră

Asupra conferinței Micii Antante

BUCUREȘTI. — Se anunță că involala ministrului de externe dl Beneș, ca conferința Micii Antante să se țină la Timișoara încă n'a sosit. Se știe, că ministrul Beneș ar voi ca această conferință să fie ținută la Presburg. Conferința din Timișoara s'ar ține în edificiul prefecturii. Se zice, că aceasta n'ar fi o conferință obicinuită, ci numai schimbarea de idei asupra celor întâmplăte în ultimul timp în Ungaria. Conferința obicinuită se va ține pe la sfârșitul primăverii în Jugoslavia.

Germania în Liga Națiunilor

BERLIN. — Comisia de externe a Reichstagului cu 16 voturi față de 8, a imputernicit guvernul, că conform hotărârii ședinței din 28 Noemvrie, să avizeze Liga Națiunilor despre voința sa de a intra în această Ligă. Pe Sâmbătă sunt convocați toți miniștrii statelor germane sub președinția lui Hindenburg, pentru redactarea cererei Germaniei de a intra în Liga Națiunilor.

În jurul alegerilor din Capitală

BUCUREȘTI. — După știrea ziarului „Dimineața” partidul averescan — se crede — că va părași cartelul opoziției, deoarece cerințele lui în alegerile comunale din București nu sunt satisfăcute. Ziarul ne comunică, că opoziția în alegerile din București va candida câte 18 candidați din ambele partide, apoi 9 candidați ai socialiștilor și 3 candidați ai Ligei chirișilor. Pe lista candidaților figurează numele d-nului Lupu, Madgearu, Grigore Filipescu și Dimitriu Dobrescu.

Tentativa revoluționară din Portugalia

LISABONA. — Elementul radical revoluționar a încercat ieri o lovitură de stat în Lisabona. Revoluționarii au atacat cazarma miliției republicane, au fost însă bătuți. Miliția a rămas fidelă și revoluționarii au fost siliți a se preda. Au fost deținuți mai mulți ofițeri.

LICHTWITZ LIQUEURS

Di Baldwin despre conferința dezarmării

LONDRA. — În cursul dezbaterilor din Camera Comunelor, asupra discursului Regelui, primul ministru Baldwin a declarat că de când paragraful asupra dezarmării a fost cuprins în discursul Regelui, cinci guverne au crut o scurtă amănare pentru intrarea conferinței preparatorii iar Marea Britanie a fost obligată să se conformeze dorinței exprimate de majoritate. Se nădărdă dăruie că această amănare va da timp Germaniei și Rusiei, să se decidă de a lua parte la conferință.

Este aproape imposibil pentru Europa Occidentală să progreseze în conferința de dezarmare fără cooperarea Europei orientale.

Răspunzând întrebării făcută de Lloyd George, primul ministru Baldwin a declarat că America va lua parte la conferință.

Până când nu va exista dorința pentru dezarmare, dezarmarea nu va face progres. Națiunile care sunt în favoarea dezarmării sunt hotărâte să găsească o bază comună pentru realizarea unui progres. Vom intra în această conferință — spune Baldwin — cu dorința sinceră de a îndeplini făgăduiala

noastră cuprinsă în convenantul Ligei, cu prilejul încheierii tratatului dela Versailles.

Referindu-se la ratificarea convenției din Washington, Baldwin a declarat că Marea Britanie nu va ratifica aceeași convenție cât timp nu va avea certitudinea că toate țările vor interpreta textul ei la fel.

Ministrul muncii va invita pe miniștrii aceluiași resort din principalele țări industriale, precum și pe d. Thomas dela Oficial internațional al muncii de a se întruni la Londra pentru a sune la un aranjament asupra termenelor întrebate în limitarea orelor de lucru. Vom face tot posibilul pentru a sune la o învoială completă.

Astfel fiind ratificarea convenției din Washington de către țările participante, va fi posibilă și atunci o vom ratifica și noi.

În chestiunea datoriei italiene, primul ministru a declarat că după părerea guvernului acest aranjament este echitabil, ținând seamă de capacitatea de plată a Italiei și de prietenia italo-britanică.

New-York	518.75	518.75
Londra	2523.50	2523.50
Paris	1950.—	1949.—
Milano	2085.50	2087.—
Praga	1535.50	1535.50
Budapesta	72.60	72.60
Belgrad	914.50	914.50
Bucuresti	224.50	224.50
Varsovia	72.50	72.50
Viena	7302.50	7305

Cursul devalurilor București pe ziua de 4 Febr. 1926.

Paris	8.65
Berlin	54.90
Londra	1120.—
New-York	228.—
Italia	9.25
Elveția	44.30
Viena	32.25
Praga	6.80
Budapesta	—

Napoleon	840	—
Elvețieni	43.50	—
Mărci	53	—
Leva	160	—
Lire otomane	115	—
Sterline	1110	—
Francezi	8.65	—
Italieni	9.25	—
Drachme	2.70	—
Dinari	3.94	—
Doiari	223	—
Marca poloneză	—28	—
Coroane austriacă	—32	—
" maghiară	—32	—
" cehoslovacă	6.70	—

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Treiuș	accelerat	055	Treiuș	accelerat	100
Treiuș	personal	455	Treiuș	personal	100
Treiuș	expres	704	Treiuș	expres	100
Treiuș	personal	1208	Treiuș	personal	100
Treiuș	"	2108	Treiuș	"	100
Timișoara	"	110	Timișoara	"	100
Timișoara	"	610	Timișoara	"	100
Timișoara	accelerat	702	Timișoara	accelerat	100
Timișoara	personal	1035	Timișoara	personal	100
Timișoara	"	1630	Timișoara	"	100
Timișoara	accelerat	1924	Timișoara	accelerat	100
Curtici	personal	031	Curtici	accelerat	100
Curtici	accelerat	610	Curtici	expres	100
Curtici	personal	744	Curtici	personal	100
Curtici	"	906	Curtici	"	100
Curtici	"	1424	Curtici	"	100
Curtici	"	1724	Curtici	"	100
Curtici	expres	2337	Curtici	"	100
Brad	personal	740	Brad	"	100
Brad	mot. ajut.	1144	Brad	mot. accel.	100
Brad	personal	1615	Brad	mot. pers.	100
Brad	mot. accel.	1910	Brad	personal	100
Oradea-Mare	personal	135	Oradea-Mare	personal	100
Oradea-Mare	mixt	832	Oradea-Mare	mixt	100
Oradea-Mare	accelerat	929	Oradea-Mare	accelerat	100
Oradea-Mare	personal	1510	Oradea-Mare	personal	100
Pecica	mot. pers.	530	Pecica	"	100
Pecica	mixt	800	Pecica	mixt	100
Pecica	mot. pers.	1402	Pecica	mot. pers.	100
Pecica	"	1850	Pecica	"	100
Jimbolia	mixt	1001	Jimbolia	personal	100
Jimbolia	personal	1615	Jimbolia	mixt	100
Otlaca	mixt	1555	Otlaca	"	100

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul spre Arad are legătură.

Corpurile legiuitoare

Camera

Sfârșitul ședinței dela 2 Februarie 1926

Adunarea intră în ordinea de zi. D. dr COSTINESCU raportează, dă citire raportului comisiei administrative privitor la proiectul de organizare administrativă a orașului București.

Se declară deschisă discuția generală. Vorbește d. V. Madgearu, D. D. Luca, D. Garabet Aslan și dl dr R. Ionțescu.

Ședința dela 3 Februarie

Ședința se deschide la ora 3 d. a. Prezidează dl M. Orleanu.

Pe banca ministerială se află d. N. N. Săveanu, N. D. Chirulescu, gen. Mărdărescu, dr C. Angelescu, I. Nistor.

D. dr LASCU roagă să i se dea un răspuns la comunicarea făcută în ședința trecută privind acțiunea anticomunistă a „Uniunii evreilor pământeni”.

D. M. POPOVICI citește o declarație de protest a partidelor de opoziție împotriva măsurilor ce s'ar fi luat de guvern în vederea reușitei sale la alegerile comunale.

D. V. MADGEARU crede că unele din dispozițiile luate cu privire la alegerile comunale constituiesc nedreptăți pentru partidele de opoziție.

D. Ed. MIRTO cere unele lămuriri tot cu privire la alegerile comunale.

D. N. D. CHIRULESCU, ministrul muncii și interimar la justiție, răspunde că legea nu e defectuoasă cum au voit să afirme vorbitorii opoziției, fiindcă nu s'au putut semnala toate cazurile posibile.

S'a spus, bunoară, că în căminele cari au 80-100 locuitori nu se găsesc știutori de carte. Căzui ar fi prea surprinzător pentru ca legiuitor să fie făcut vinovat că nu a prevăzut o excepție atât de rară.

Toate învinuirile opoziției sunt deci lipsite de orice temei.

Relativ la chestiunea dacă membrii corpului d'acti: pot sau nu candida, dsa arată că în ce privește pe profesorii secundari sau universitari, ni-i un dubiu nu mai e posibil — ei pot candida. Privitor la învățătorii și institutori, dsa va da la timp răspunsul precis.

Se intră în ordinea de zi: Se votează fără discuție legea pentru aranjarea plăților de bitorilor români în valută forte.

Se intră în discuția legii pentru organizarea administrativă a orașului București.

D. D. R. IOANITSCU continuă cuvântarea începută în ședința de ieri.

Senatul

Ședința dela 3 Februarie 1926

Ședința se deschide la ora 3.40 sub președinția d. Tony Ilescu.

Pe banca ministerială d. Ion I. C. Brătianu, Al. Constantinescu, Vintilă Brătianu, I. G. Duca, Al. Lepedatu, G. Cișcianu.

Omegii pentru M. Ferékide

DI SCHULIERUS, având cuvântul la sumar, spune:

Ca reprezentant al partidului național german în această adunare fie-mi îngăduit a exprima sentimentul nostru de adăscă durere cu ocazia decesului venerabilului nostru președinte dl Mihail Ferékide. Tocmai în calitatea noastră de reprezentanți a unei minorități suntem avizați la sprijinul unui președinte imparțial și plin de dreptate. Putem mărturisii că în această privință am găsit totdeauna cea mai mare pricepere în persoana decedatului dl președinte. De aceea ne asociem sentimentelor d-v. de doliu asigurându-vă că-i vom pătra și noi memoria de venerațiune cu care ne am purtat până acum față de el. Dumnezeu să l ierte.

DI TONY ILESU citește apoi următoarea adresă din partea Legațiunii Britanice din Capitală:

Sunt înstrucit de guvernul Majestății Sale Britanice de a exprima Excelenței Voastre profundul regret cu care ei a sfârșit moartea regretatului președinte al Senatului român. Guvernul meu se grăbește a transmite Ex. Voastre vtile sale condoleanțe în urma pierderii pe care Senatul și toată România a suferit prin decesul ilustrului bărbat de Stat ce a fost dl Mihail Ferékide.

Asociindu-mă din toată inima la aceste sentimente și cu această ocaziune, vă exprima Domniei vicepreședinte asigurarea sentimentelor mele cele mai distinse.

Herbert Dering

Ministru al Mării Britanii

D. TONY ILESU spune că la ordinea zilei este al geres președintelui Senatului, în locul regretatului Mihail Ferékide.

DI vicepreședinte roagă pe d. Ion I. C. Brătianu să procedeze la votare.

Rezultatul votului: DI Constantin I. Nicolaescu a lătrunit 105 voturi, fiind și trei buletine anulate. Vii și entusiaste aplauze.

DI TONY ILESU, vice președinte: Domniele președiate, în numele majorității Senatului...

VOCI: A unanimității.

„a unanimității Senatului și personal, vă aduc felicitări pentru alegerea dv. la înalta demnitate de președinte al Senatului, al geres pe care o considerăm ca o răsplătă bine meritată a serviciilor pe care dv. cu modestie, dar în mod rodnic, le-ați adus partidului național liberal.

Conoscând calitățile dv. alese, suntem convinși că veți ocupa cu demnitate, locul pe care l-a ilustrat atât de mult, marele nostru președinte dispărut, Mihail Ferékide. Să trăiți! (Aplauze).

DI Constantin Nicolaescu, președinte ocupă fotoliul prezidențial, și rostește un frumos discurs de mulțumire arătând ca încheiere necesitatea ce, pe deasupra partidelor, bunii români să fie în sufleteți numai de gândul întăririi și măririi patriei.

Cale Ferate Arad-Podgoria

Valabil dela 18 Noemv.

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane						
2	4	6	8	10	Klm.	Arad-Ghiococ			Trenuri de persoane			
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a			
510	800	1100	1410	1730	—	Arad	Sos.	715	957	1304	1614	1934
514	804	1104	1414	1734	1-1	Arad C. F. R.		712	954	1301	1611	1931
						Halta 1						
						„ Micăscă-nouă						
521	811	1111	1421	1741	2-5	Micăscă		705	947	1254	1604	1924
530	820	1120	1430	1750	6-7	Glogovaț		657	936	1246	1556	1916
532	822	1122	1432	1752	11-6	Măndruloc		647	929	1235	1546	1906
						Halta Măndruloc-Cicir						
544	834	1134	1444	1804	12-9	Cicir		641	924	1291	1511	1931
553	843	1143	1453	1813	15-3	Sămbăteni		632	915	1222	1532	1832
564	854	1154	1504	1824	21-4	Ghiococ C. F. R.		621	904	1211	1521	1811
						Halta 3						
607	857	1157	1507	1827	22-3	Ghiococ piața	Sos.	617	900	1207	1517	1817
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane						
102	104	106	108	110	Klm.	Ghiococ-Păncota			Trenuri de persoane			
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a			
617	900	1207	1517	1837	—	Ghiococ piața	Sos.	606	858	1153	1508	1828
622	904	1212	1522	1842	1-1	Cuvin		602	855	1154	1504	1824
						Halta 5						
						„ 7						
631	912	1221	1531	1851	4-7	Covășint		533	847	1145	1415	1815
						Halta Covășint com.						
						„ 8						
						„ 9						
						„ 9a						
						„ 10						
650	928	1240	1550	1910	11-5	Poala muntelui		534	831	1126	1436	1736
						Halta 12						
658	936	1248	1558	1918	13-6	Siria		525	823	1117	1427	1747
						Halta 13						
						„ 14						
707	948	1257	1617	1927	16-5	Găscă		510	814	1108	1418	1738
712	950	1302	1612	1932	19-9	Măscă		511	809	1108	1413	1733
718	956	1308	1618	1938	20-7	Păncota gara		505	803	1057	1407	1727
						Halta 16						
						„ piața						
722	1000	1312	1622	1942	22-2	Păncota comuna	Sos.	500	758	1052	1402	1722
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane						
202	204	206	208	210	Klm.	Ghiococ-Radna			Trenuri de persoane			
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a			
617	900	1207	1517	1837	—	Ghiococ piața	Sos.	605	856	1159	1509	1829
						Halta 17						
						„ 18						
						„ 19						
628	907	1215	1525	1845	2-3	Miniș		556	850	1152	1502	1832
						Halta 21						
						„ 22						
635	916	1223	1535	1855	5-4	Păuliș		548	841	1142	1452	1812
						Halta 23						
643	924	1233	1543	1903	9-1	Barajca		540	833	1134	1444	1804
						Barajca halta						
						Cladova						
651	932	1243	1553	1913	10-0	Halta 25		532	827	1126	1436	1736
						Radna comuna						
						Gara C. F. R.						
703	940	1253	1603	1923	13-0	Radna gara	Sos.	520	816	1114	1424	1744

Economice.

Turcia monopolizează vânzarea zahărului și petrolului

Angora. — Adunarea Națională a transmis comisiei competente un proiect de lege pentru înființarea „Comisiei de Economie internațională”.

Apoi a lăcis la ordinea de zi proiectele pentru instituirea monopolului asupra zahărului și petrolului și pentru impozitul asupra veniturului.

Planul de electrificare a țării

Delegații ingineri francezi sosiți de câteva zile în Capitală la ministerul de industrie și comerț conferințe și lucrări preliminare în vederea întocmirii unui plan pentru electrificarea țării.

Devizele și valuta.

Rador, 4 Februarie 1926

Zurich	BURSA:	—
Berlin	Deschiderea:	123.45
Amsterdam	Inchiderea:	208.20</